

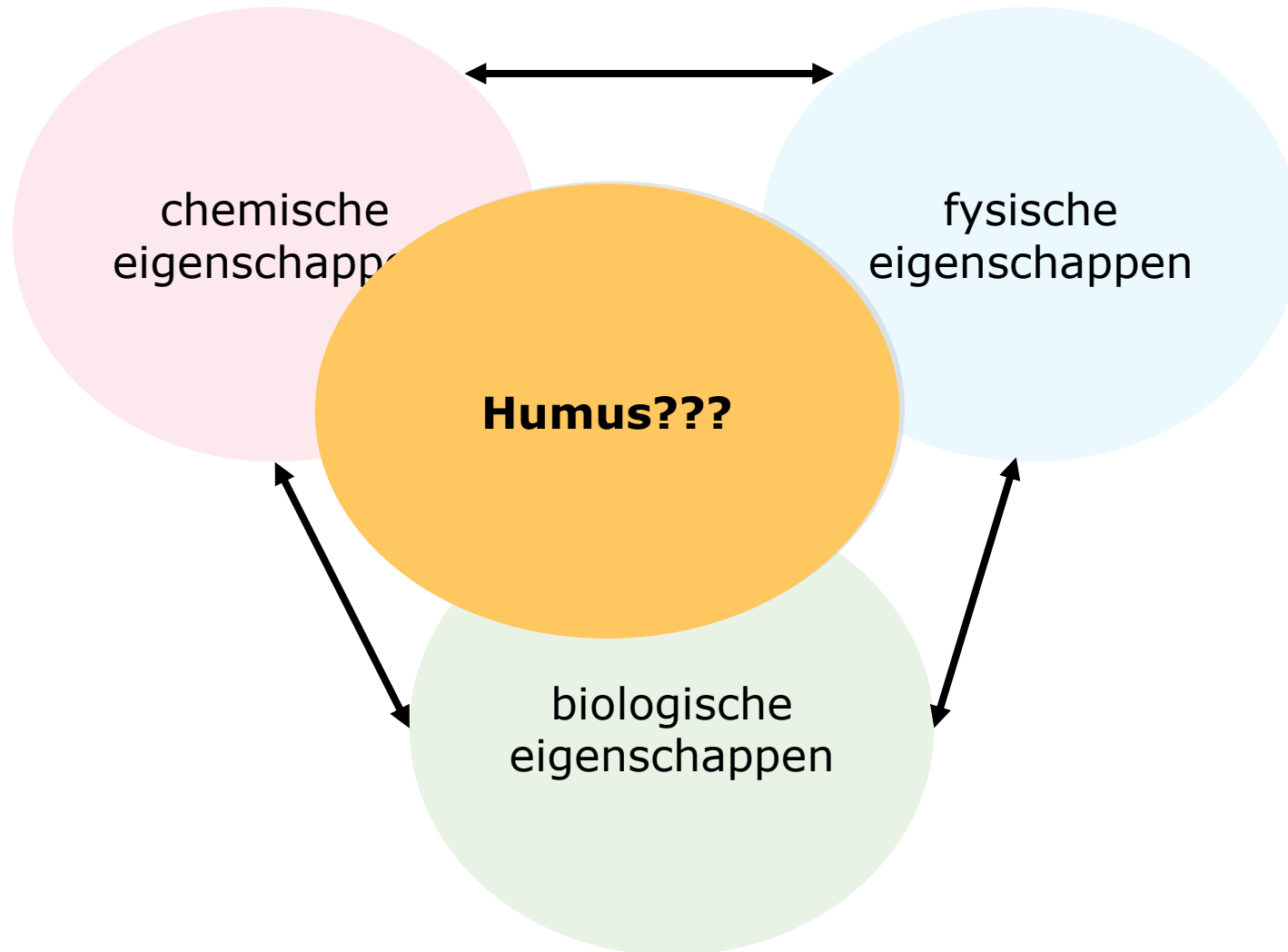
Het belang van humus voor de bodemvruchtbaarheid, met name bij extreme weersomstandigheden

Prof. Dr. Conrad Wiermann
Fachhochschule Kiel
Lezing 29 juni 2021

Bodemvruchtbaarheid

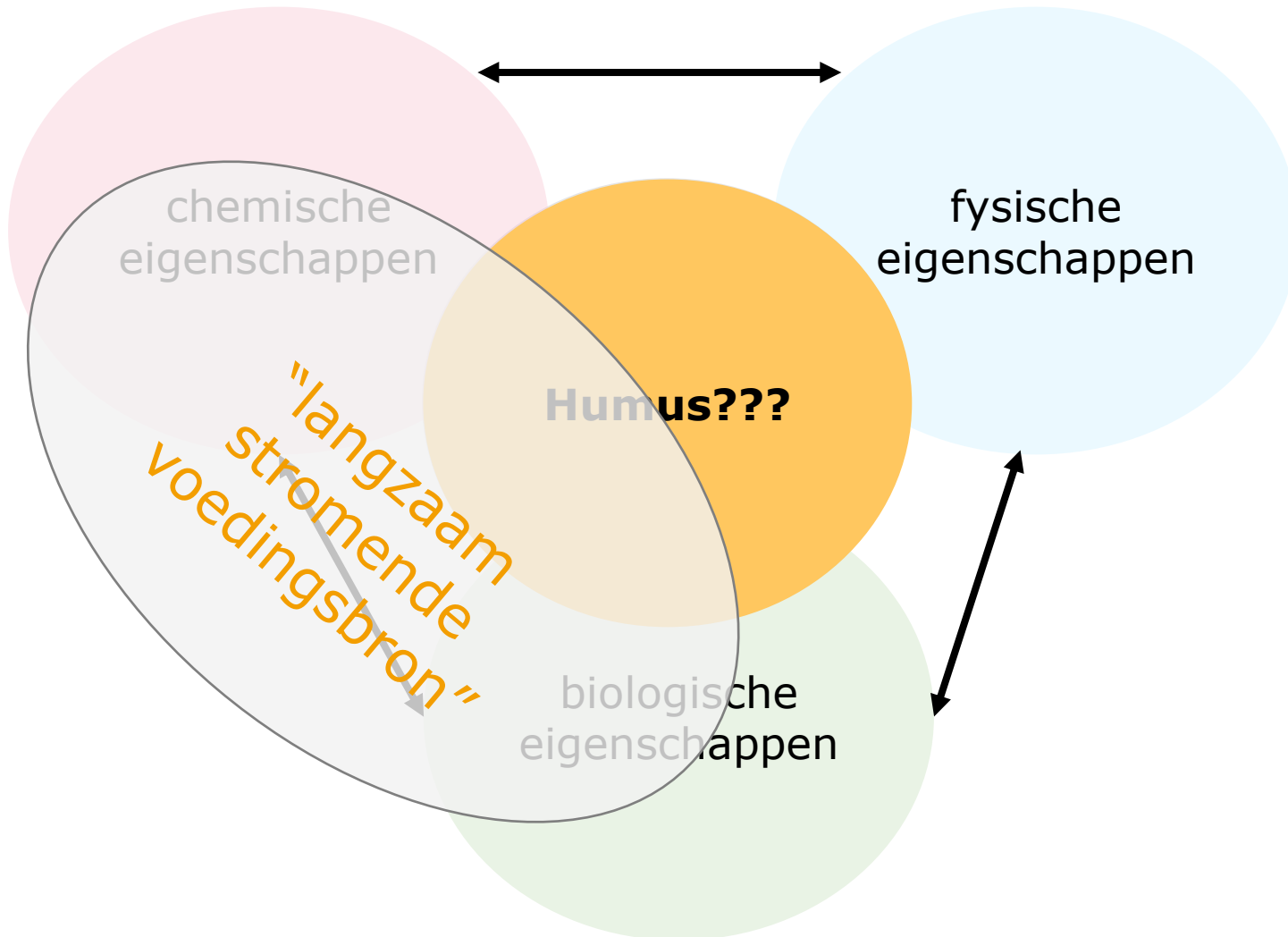
- De natuurlijke productiviteit van de bodem
- Bodemvruchtbaarheid is het vermogen van de bodem om als locatie voor planten te dienen en om opbrengsten van de meest uiteenlopende soorten planten te produceren. Dit wordt veroorzaakt door de fysische, chemische en biologische eigenschappen van de bodem (Scheffer u. Schachtschabel, 1952)
- Functie van de chemische, fysische en biologische eigenschappen van de bodem
- Bodemvruchtbaarheid = $f_{(\text{chem.} + \text{phys.} + \text{biol.})}$

Bodemvruchtbaarheid

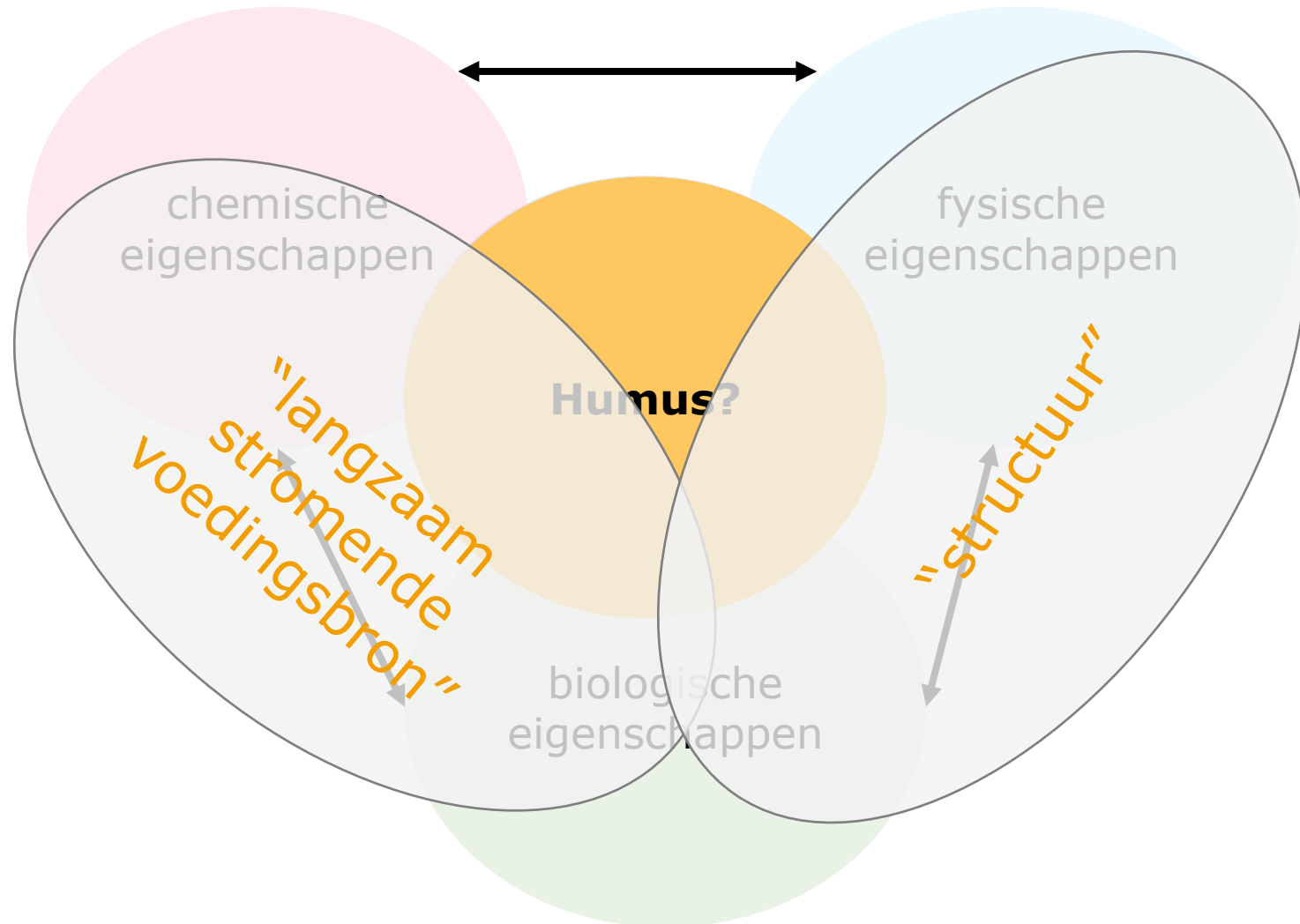
Belang van humus voor de bodemvruchtbaarheid

Bodemvruchtbaarheid

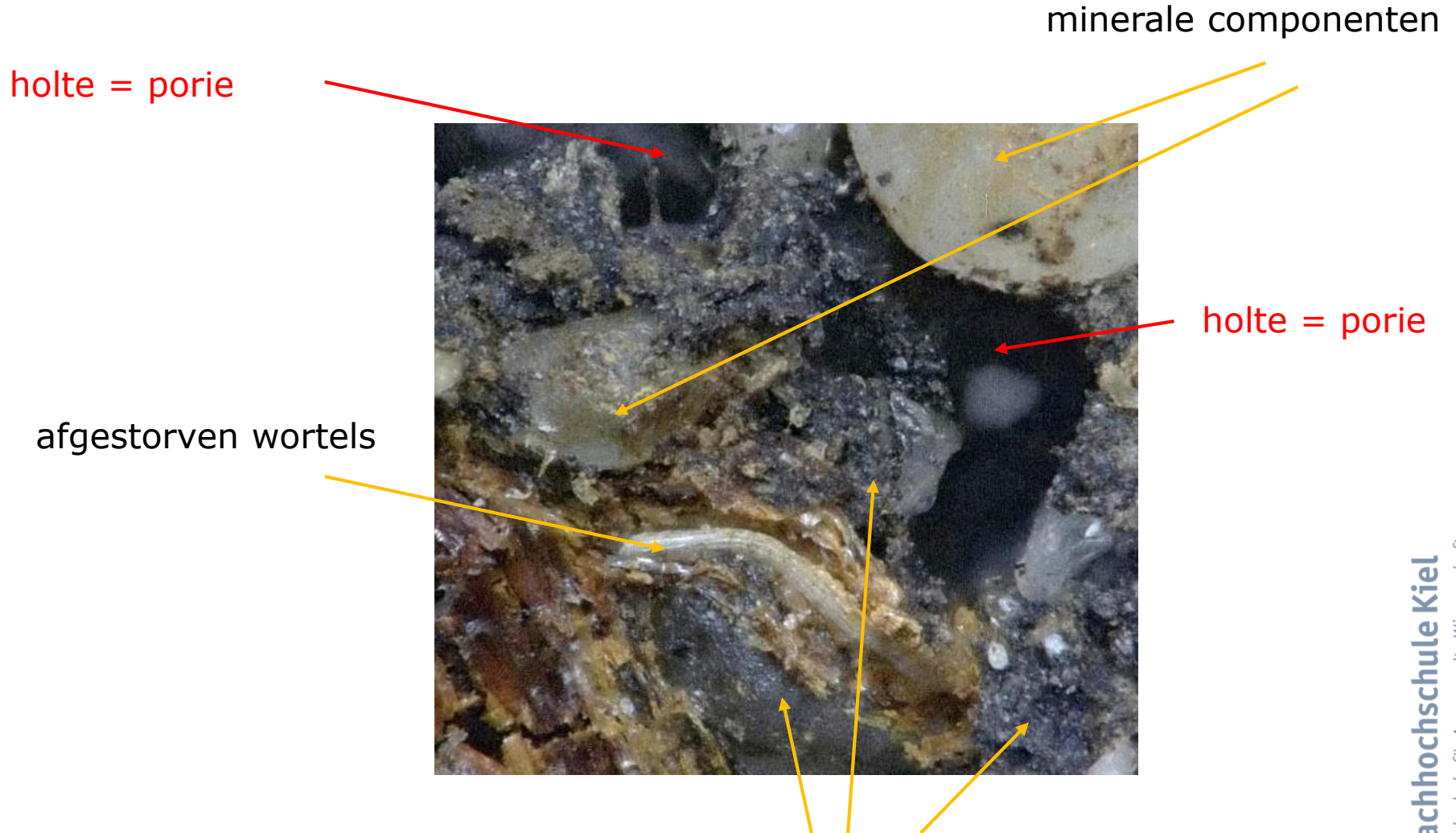
Belang van numus voor de bodemvruchtbaarheid

Bodemvruchtbaarheid

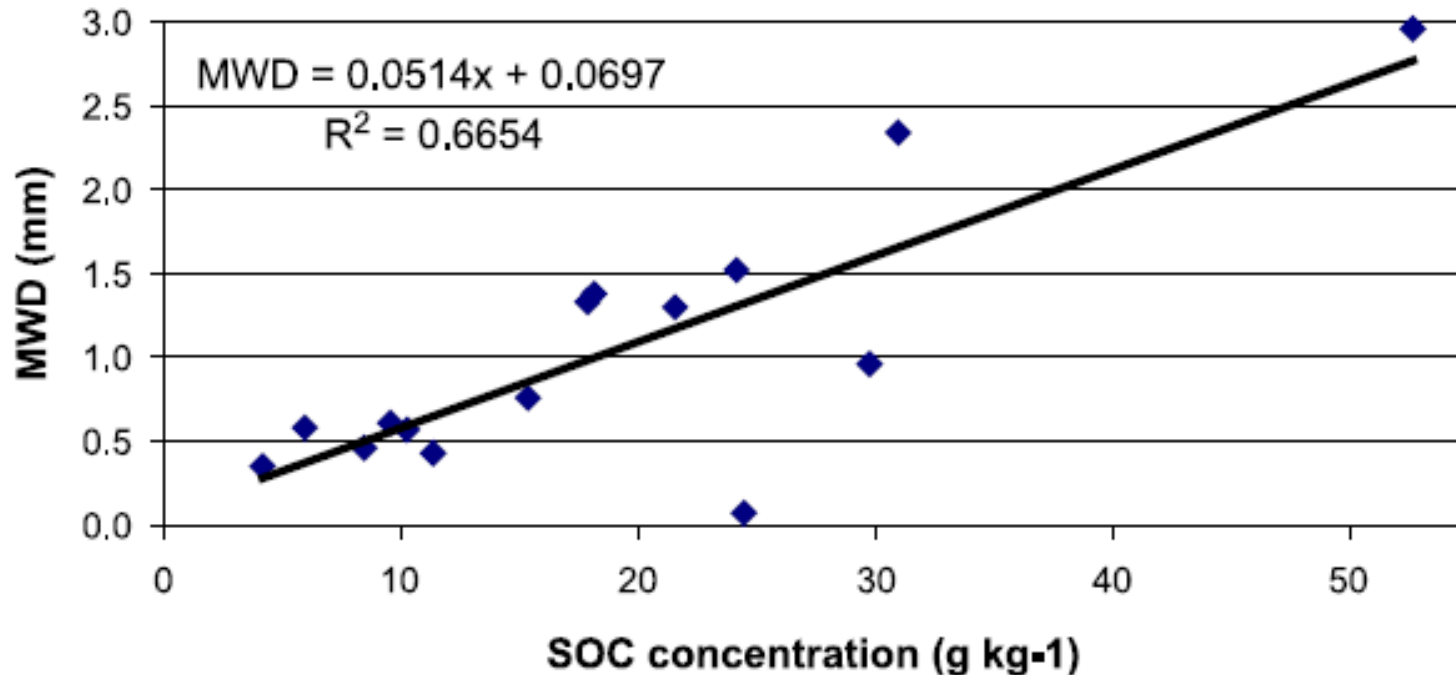
Belang van humus voor bodemvruchtbaarheid

Bodemstructuur/Humus

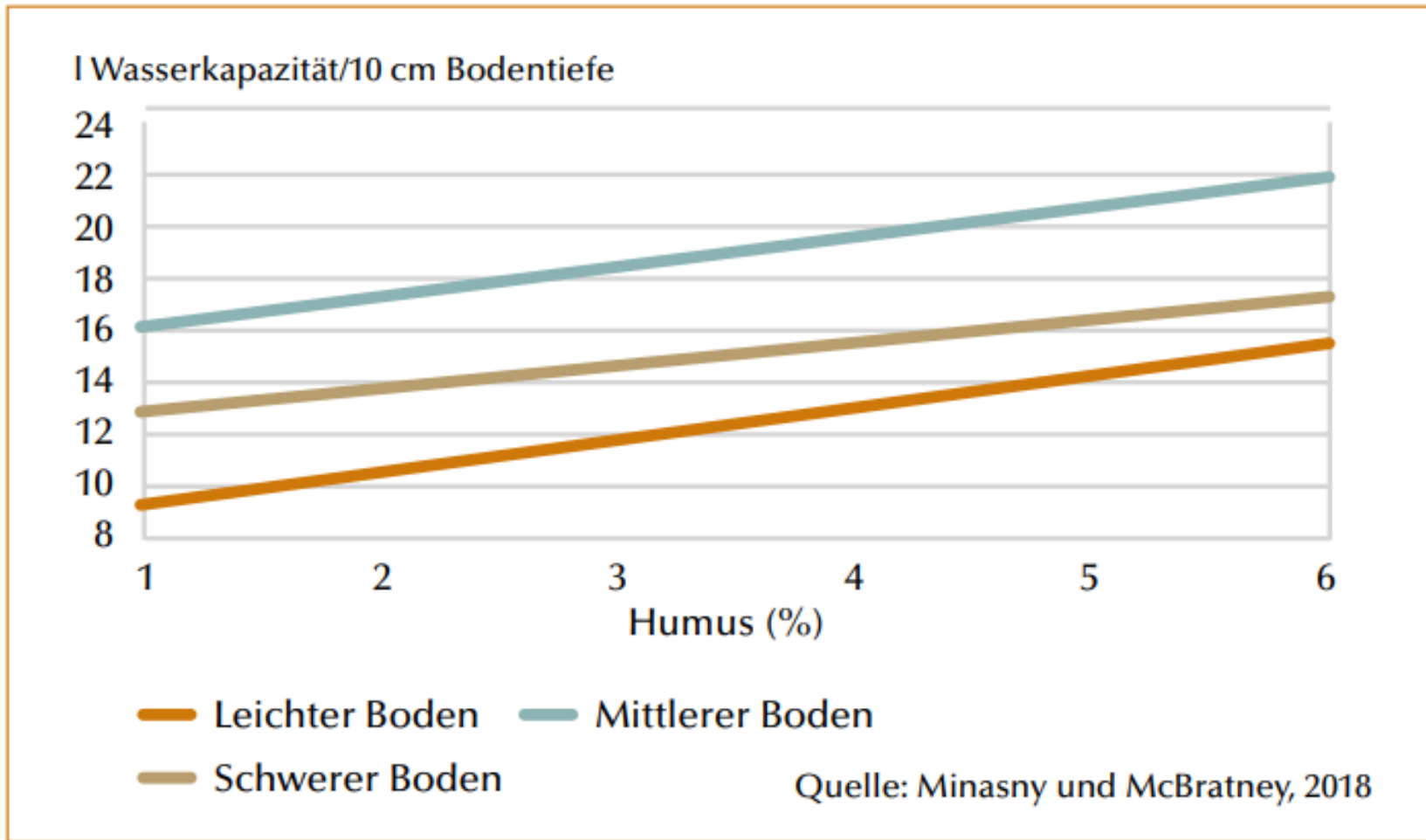
Bodemstructuur/humus

Aggregaatgrootte (MWD) afhankelijk van het koolstofgehalte (SOC)

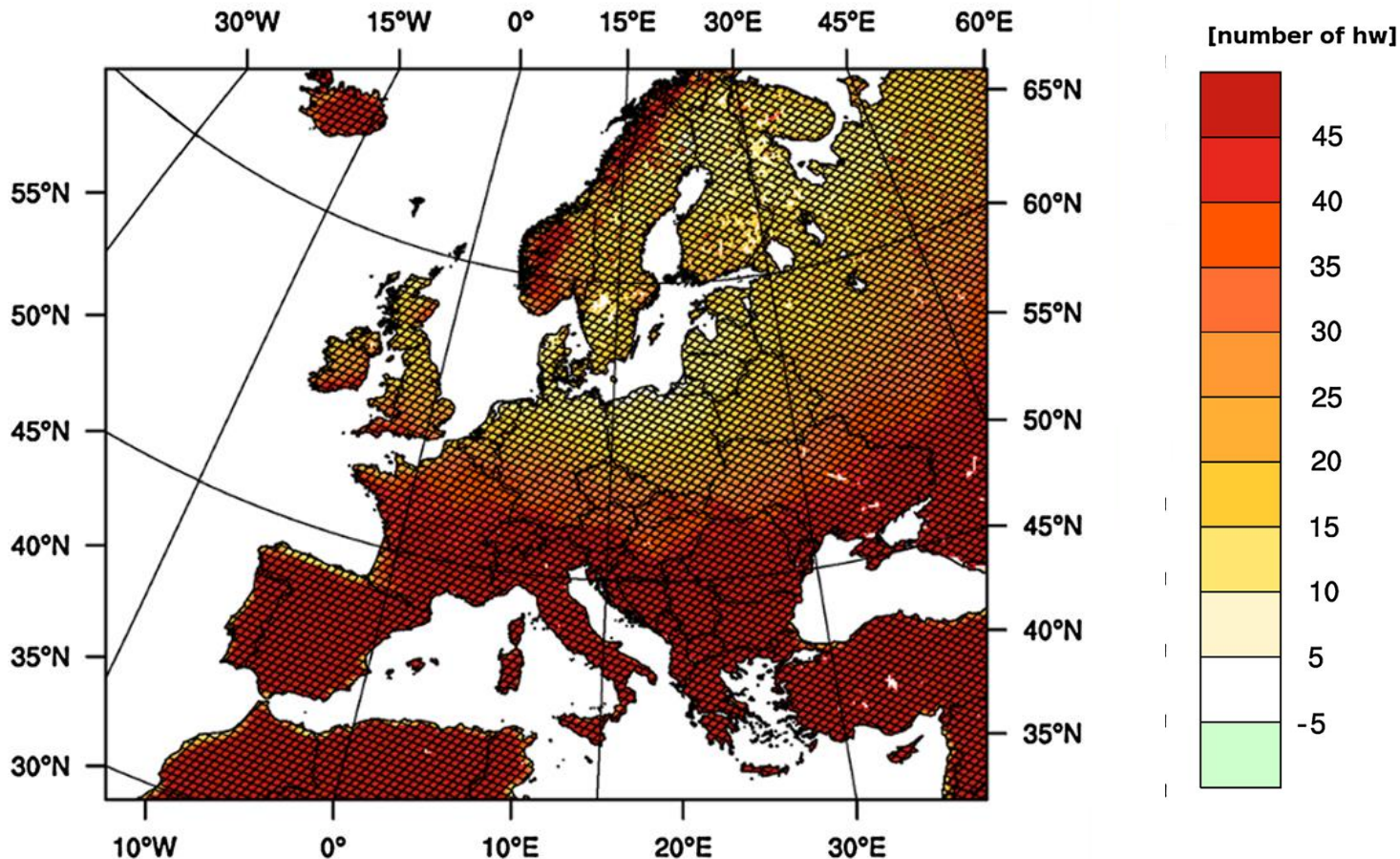
Bronick & Lal (2005) (redrawn from Chenu et al., 2000)

Humusgehalte: Waterbalans/wateropslagcapaciteit

Quelle: DLG Sonderausgabe H 4778 (2019)

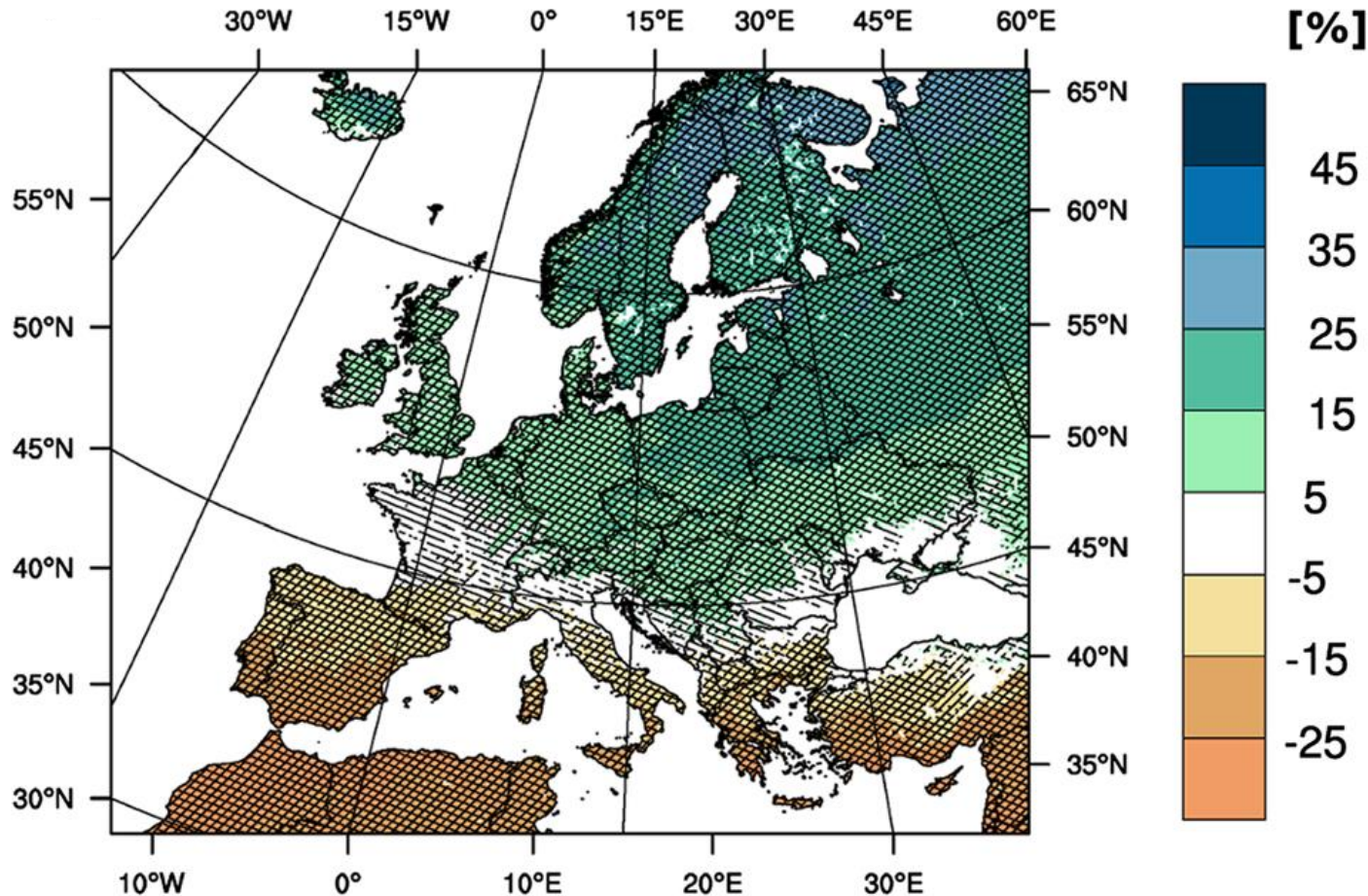
Gevolgen van de klimaatverandering: hittegolven

Verwachte veranderingen in het gemiddeld aantal hittegolven (mei-september) voor 2071-2100 vergeleken met 1971-2000 (Scenario RCP 8.5)

Quelle: Jacob et al., 2014

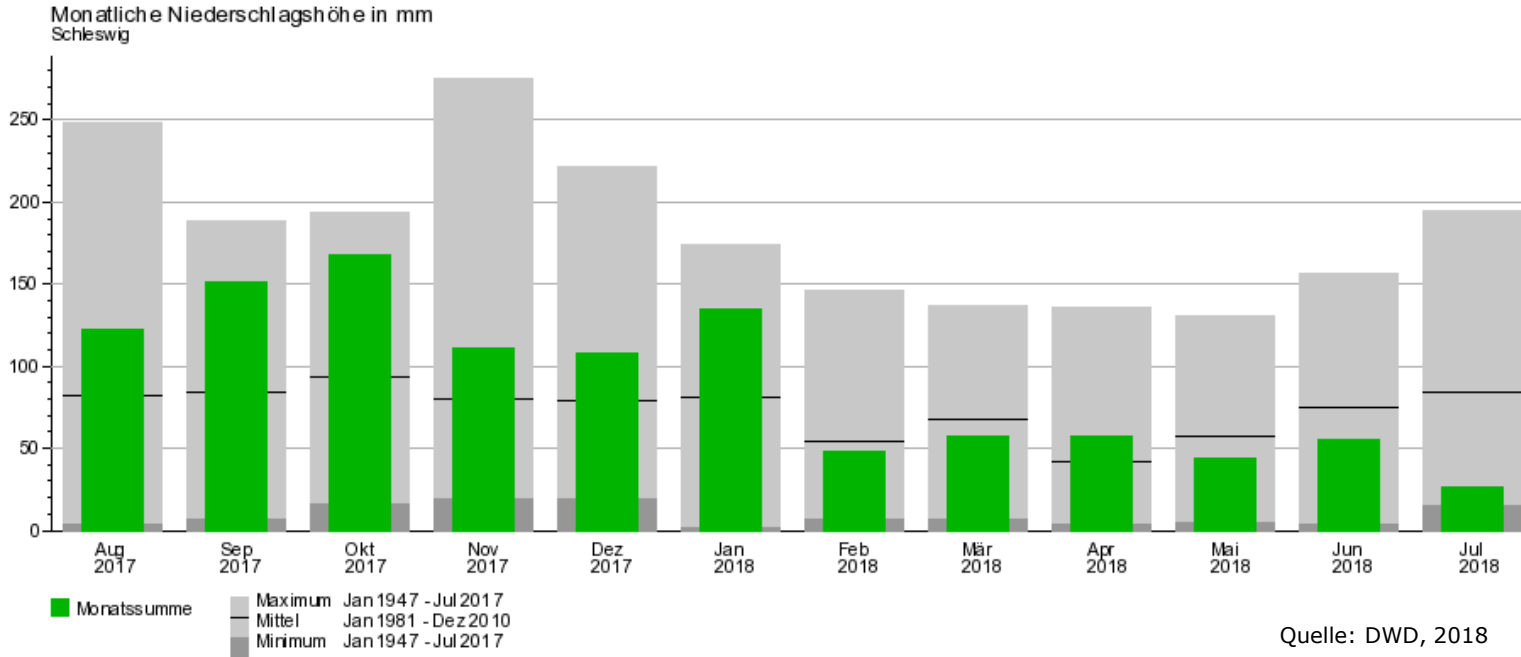
Gevolgen van de klimaatverandering: neerslag

Verwachte veranderingen in % van de jaarlijkse totale neerslag voor 2071-2100 t.o.v. 1971-2000 (scenario RCP 8.5)

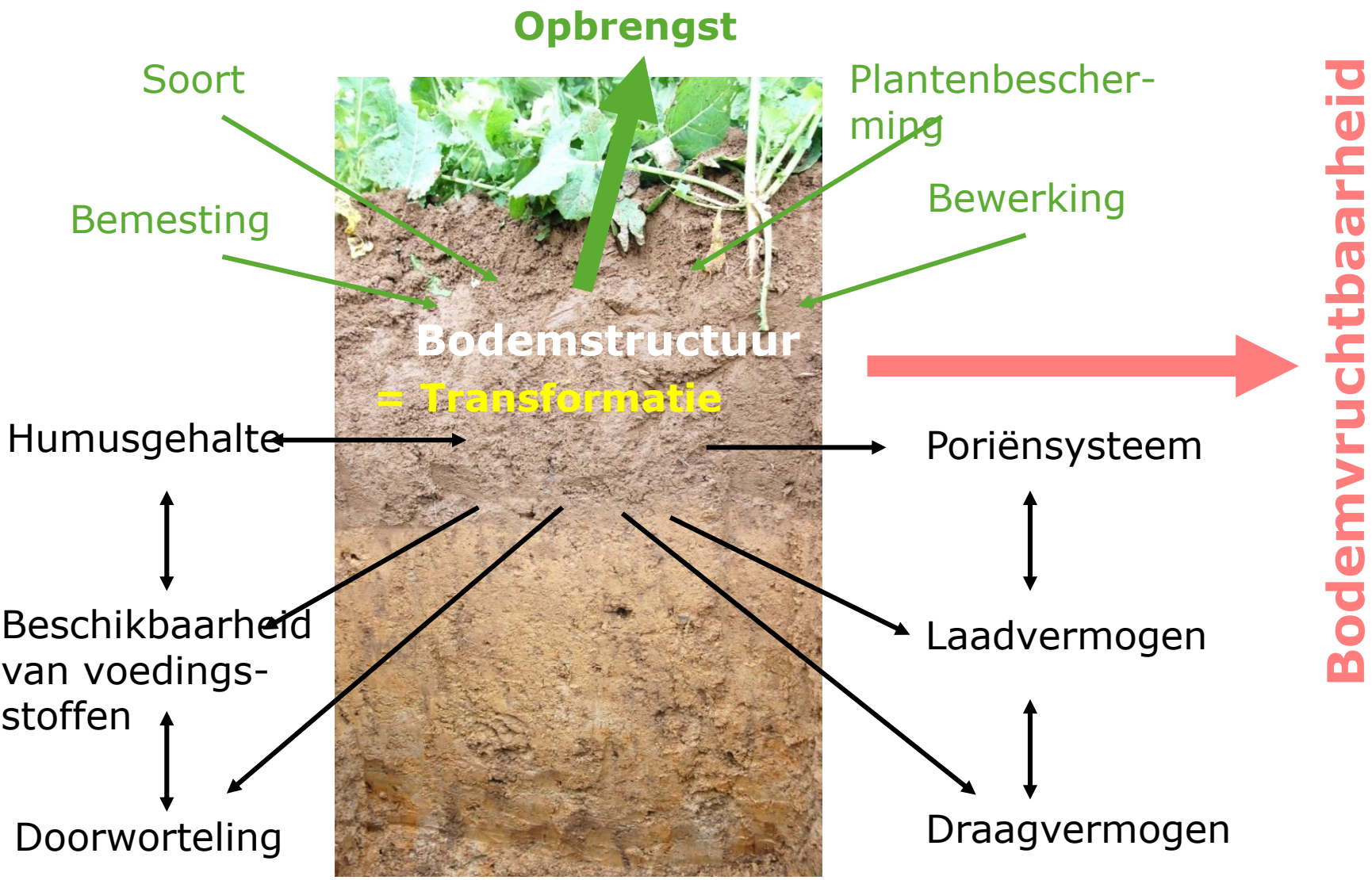
Quelle: Jacob et al., 2014

Extreme weersomstandigheden

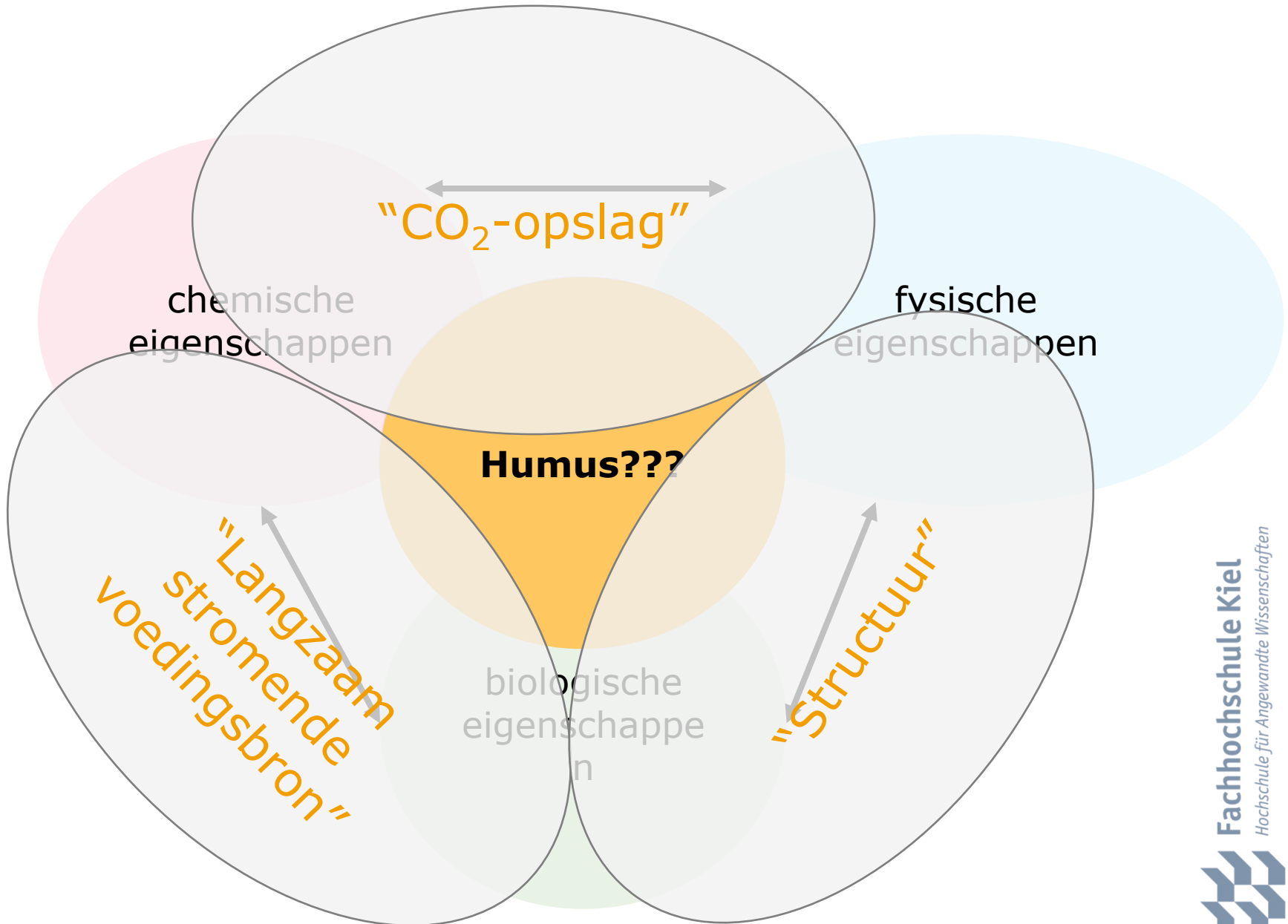
Belang van humus voor de bodemvruchtbaarheid

Bodemstructuur/ Bodemvruchtbaarheid

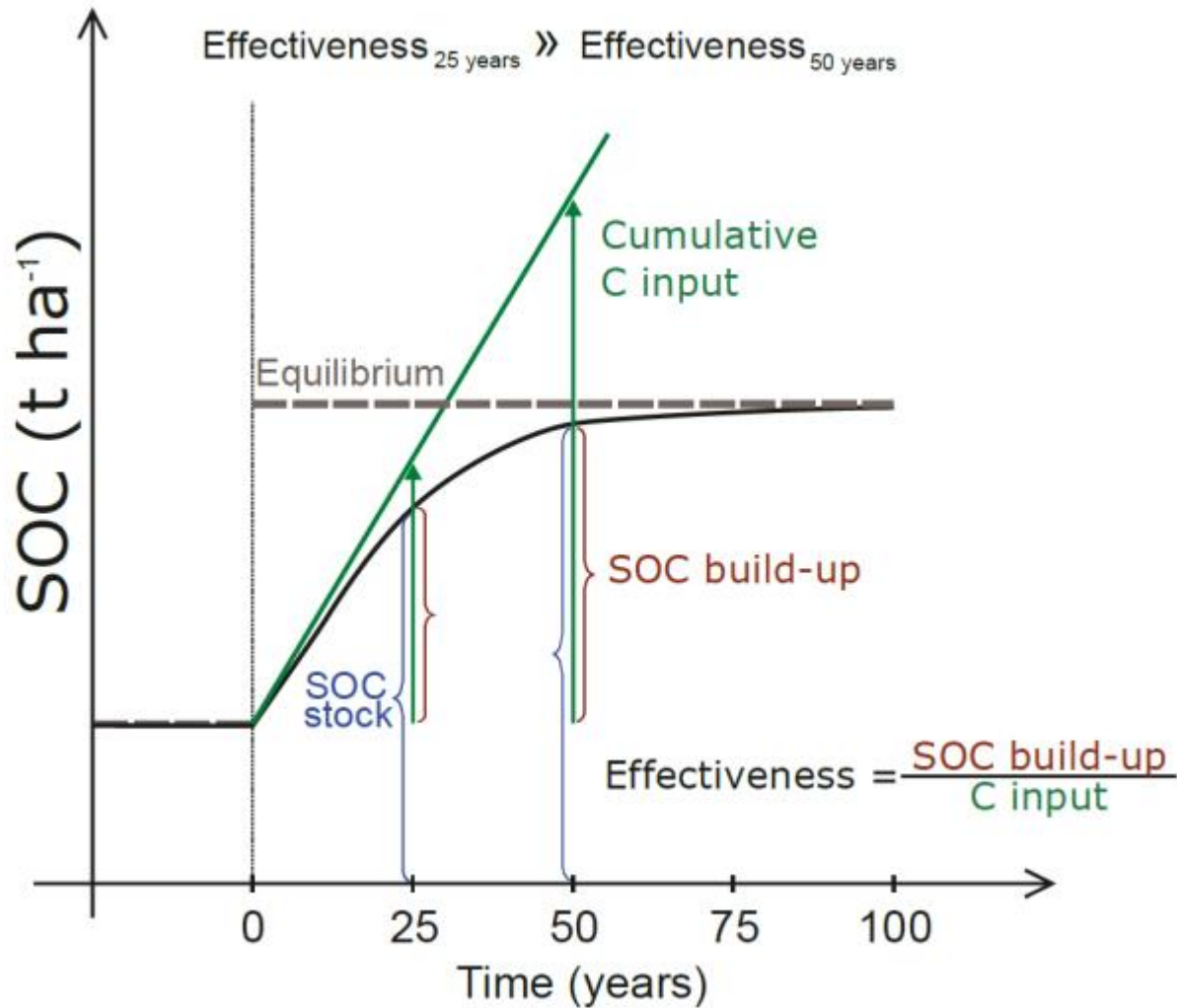
Belang van humus voor de bodemvruchtbaarheid

Bodemvruchtbaarheid/Humus

Belang van humus voor de bodemvruchtbaarheid

Koolstofopslag

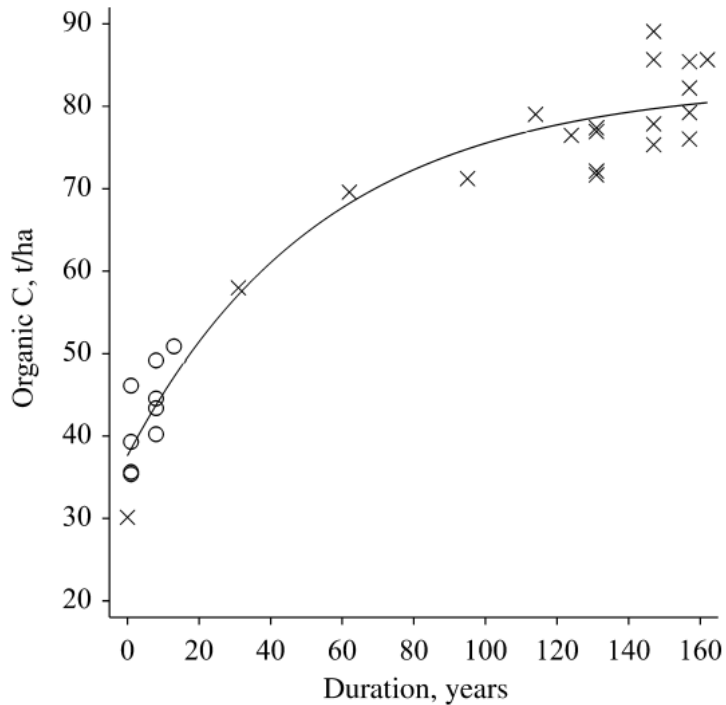
Wiesmeier et al., 2020

Belang van humus voor de bodemvruchtbaarheid

Humusgehalte: Langetermijneffect

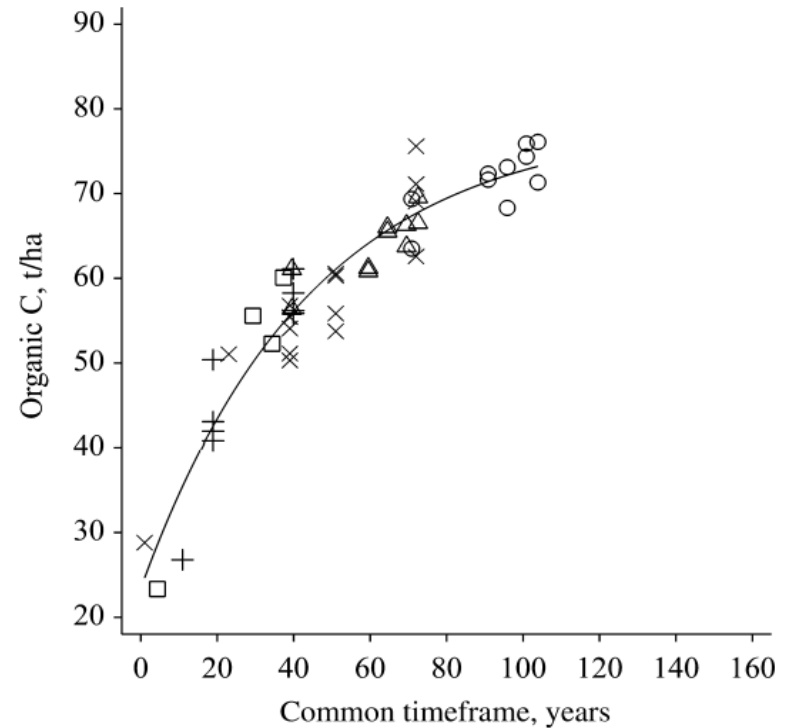
Hoosfield Barley Experiment 1852

Rothamsted (UK): 35 t/ha a⁻¹ Mist

Broadbalk Wheat Experiment 1843

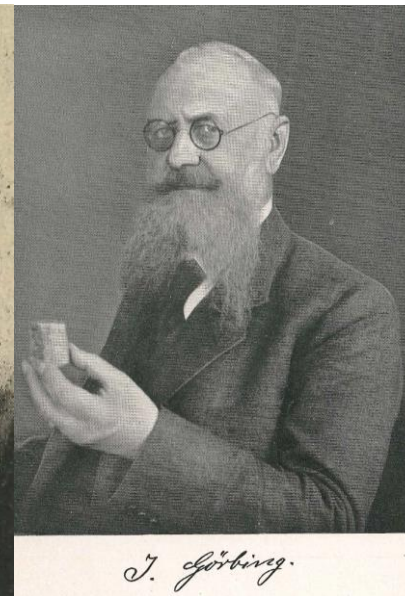
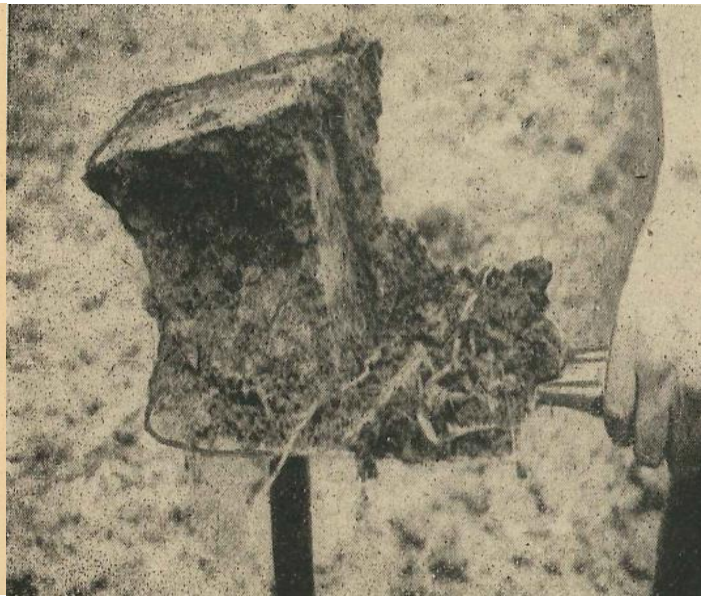
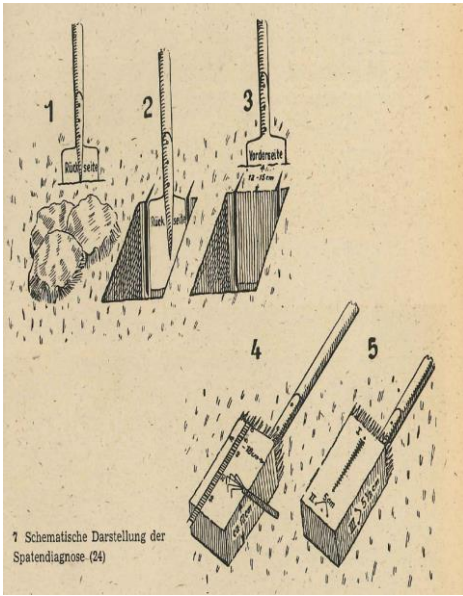
Rothamsted (UK): 35 t/ha a⁻¹ Mist

Poulton et al., 2017

Conclusie

- Extreme weersomstandigheden zullen in de toekomst toenemen door klimaatverandering.
- Intacte agro-ecosystemen met een hoge bodemvruchtbaarheid worden steeds belangrijker.
- Voor behoud en ontwikkeling van een hoge (aan de locatie aangepaste) bodemvruchtbaarheid is een evenwichtige humusomvang van belang.
- De aanvoer van organische meststoffen heeft hierbij niet alleen effect op de voedingsstoffen, maar ook op de structuur en het klimaat.
- Een functionele bodemstructuur is een voorwaarde voor een hoge veerkracht (= compensatievermogen).

“Een ideale bodem heeft drie belangrijke fundamenten:

I. Een goede kalktoestand,

II. Een gereguleerde organische verzorging van de bodem

III. Een biologisch juiste bewerking van de bodem.”

(Görbing, 1948)

Hartelijk dank voor de belangstelling!

Prof. Dr. Conrad Wiermann

Contact: conrad.wiermann@fh-kiel.de